

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

Articulus IV. De actione ad divortium à thoro, & cohabitatione?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

ARTICULUS IV.

De actione ad divortium à thoro, & cohabitatione?

De Judice competente, quando agitur ad divortium à thoro, & cohabitatione, actum est à num. 1505. quæ actio competat innocenti, quando agit ad divortium ex alterius adulterio? à num. 1484. Hinc sequitur, si vir intenet actionem ad pœnam sanguinis, agendum esse coram Judice seculari; si autem ad alias pœnas, coram seculari, vel Ecclesiastico. Ratio primi est ex c. *sententiam sanguinis. Ne clerici, vel Monachi, & c. Tue. de Procuratoribus*. Ratio secundi est, quia adulterium est delictum mixti fori; sic Julius Clarus lib. 5. *receptarum. §. fin. q. 37. n. 3.* Sanchez. lib. 10. D. 8. n. 16. Si tamen innocens civiliter agat ad separationem thori, & amissionem dotis, actionem instituere debet coram Judice Ecclesiastico; quia agitur de dissolvenda obligatione matrimonii, in qua causa solus Judex Ecclesiasticus competens est, ut colligitur ex c. *Tue 5. de Procurat. & c. 1. Ulite non contestata*, in quo textu specialiter observandum, in dicto c. statui: si agatur de adulterio ad separationem thori, & ante litis contestationem Reus est contumax, illum posse excommunicari, non tamen testes recipi, vel causam definiri.

1572. Quæstio tamen est 1. an innocens possit ad actionem criminalem transire, postquam intentavit civilem? Resp. non tantum pendente iudicio, seu lite, super una actione, sed etiam eâ finitâ, non licere transire ad alteram. *L. unic. C. quando civilis actio criminali prejudicat*; quia utrumque iudicium ad idem tendit, nimirum ad punitionem adulterii, vel privando potestate petendi debitum, dotisque amissionem; vel pœnam mortis imponendo; ita Sanchez *cit. lib. 10. D. 8. à n. 19.*

1573. Quæstio est 2. à quo, pendente lite super divortio, Uxori præstandæ sint expensæ, ac alimenta? Resp. à viro, licet in adulterii causa contra illum agat; id, quod etiam procedit, si vir vel civiliter, vel criminaliter contra illam agit: quia, lite pendente, nihil est innovandum; quod limitat Sanchez *lib. 10. D. 8. num. 28.* ut non procedat in foro conscientie, si Uxoris adulterium notorium sit.

Tom. IV.

Not. tamen, datam responsionem. 1574. (quoad alimenta Uxori præstanda à viro) si fugiat ab ejus domo propter metum, quem habet, quod malè tractabitur ab illo causâ adulterii suspicari, non procedere, si ipsa causam dedit huic suspicioni; quia tali casu non tenetur illam extrâ domum alere: sic Farinacius *lib. 4. q. 143. num. 45.* quod verum puto, si suspicio sit fundata, & vir in ea malè tractanda non timeretur meritò excessurus graviter. Si autem Uxor legitime accusata, falsis probationibus se defendat, marito solum restituere tenetur expensæ litis; quia in his eum injustè damnificavit. Bona verò reliqua, quæ marito dare debuisset sententiâ secutâ, cum ei debita non sint, nisi post sententiam, hac impeditâ, non tenetur tradere; quia per injustum sententiæ impedimentum non viro, sed Reipublicæ, & iudicio publico injuriam fecit. Sic Navarrus in *Manual. c. 18.*

Et quoniam dotis amissio est pœna adulterii. *c. penult. de Donationibus inter virum & Uxorem. L. consensu §. 1. C. de Repudiis*: Reus autem non teneatur pœnam subire, quousque sententiâ, saltem declaratoria criminis accedat, ut diximus *lib. 1. Decret. de constitut.* Sequitur, virum, qui ab Uxore causâ adulterii se separavit, teneri ad reddendam illi dotem, si mulier in casu, priori numero proposito, per nullam sententiam de adulterio condemnatur.

ARTICULUS V.

De consequentibus divortium thori, & cohabitationis?

Quæstio est 1. an innocens, factò divortio, dimissum teneatur recipere? 1575. Resp. quòd possit, si velit, alteri reconciliari; non tamen teneatur, etiam altero emendato, cum adulterium sit causâ perpetui divortii. Hinc quando in c. *Ego dixi. 34. q. 1. & 2.* dicitur: *si vir non repetit suam Uxorem, jam penitentem, peccat*; intelligitur, si non repetit ex odio; non autem, si jure divortii: vel, si sine incommodo possit, non repetit in periculo incontinentiæ versantem. Et ideo in aliis textibus contrariis, quibus dicitur, quòd penitentem recipere debeat; agitur de

Ddd 2

de